

**Kenniscentrum
Bipolaire Stoornissen**

Jaarverslag 2016

Het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen streeft ernaar in Nederland de zorg voor mensen met een bipolaire (manisch-depressieve) stemmingsstoornis te verbeteren. Een tweede doel is de meest actuele kennis over deze aandoening te verzamelen, ontwikkelen en verspreiden.

Het Kenniscentrum, kortweg KenBiS, bundelt de deskundigheid van gespecialiseerde professionals, patiënten en naastbetrokkenen. Het nodigt professionals uit deel te nemen aan een groeiend netwerk van academische en psychiatrische centra en de patiëntenvereniging VMDB. De partners in het netwerk bouwen samen aan de kwaliteit van diagnostiek en behandeling.

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
Susan Zyto winnaar Willem Nolen Prijs voor Bipolaire Stoornissen	5
Zorgstandaard Bipolaire Stoornissen	6
Klinisch Wetenschappelijke Vergaderingen	7
World Bipolar Day	8
ISBD 2016 Amsterdam	9
Verslag ervaringsdeskundige ISBD 2016	11
Masterclass 2016	12
Deelnemers KenBiS	13
Een woord van dank aan deelnemers en donateurs	13
Financiële administratie KenBiS	14
Organisatie KenBiS	15

Voorwoord

In 2016 heeft het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen (KenBiS) opnieuw met enthousiasme gestreefd naar het realiseren van haar doelstellingen: kennis vergroten, kennis delen, kennis toepassen. KenBiS bouwt aan een landelijk netwerk van GGZ-instellingen en academische afdelingen die samen werken aan verbetering van de zorg voor mensen met een bipolaire (manisch-depressieve) stemmingsstoornis. Met GGZ Breburg, gevestigd in Breda en Tilburg, als nieuwe deelnemer van KenBiS, is dit landelijke netwerk in 2016 opnieuw versterkt.

KenBiS was als Nederlands 'chapter' van de International Society of Bipolar Disorders mede-gastheer van het vierdaagse wereldcongres over stemmingsstoornissen, dat in juli in de VU in Amsterdam werd gehouden. In dit jaarverslag wordt daar aandacht aan besteed.

Een belangrijk project in 2016 was de ontwikkeling van de zorgstandaard bipolaire stoornissen. Deze zorgstandaard, die in 2017 definitief zal worden, is aangevraagd door KenBiS en de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) en opgesteld door een multidisciplinaire werkgroep van psychiaters, psychologen, verpleegkundigen en ervaringsdeskundigen vanuit de Vereniging voor Manisch Depressieven en Betrokkenen (VMDB). In dit jaarverslag leest u meer over de ontwikkeling van deze zorgstandaard.

Tijdens de vier klinisch-wetenschappelijke vergaderingen werd actuele kennis over de bipolaire stoornis gepresenteerd, onder meer vanuit verschillende werkgroepen van KenBiS. Ook vond tijdens de vergaderdagen de hervisitatie plaats van drie deelnemende instellingen, Rivierduinen, PsyQ en Dimence. De visitaties laten zien dat deze instellingen elk op hun eigen wijze bijdragen aan de doelstellingen van KenBiS.

De vernieuwde psycho-educatiecursus, zoals ontwikkeld door KenBiS en de VMDB, werd als pilot binnen de deelnemende instellingen gegeven. De analyse van de uitkomsten van de evaluatie bevinden zich in de afrondende fase. De verbeterpunten uit deze pilot, almede de inbreng van de VMDB, zullen verwerkt worden in de definitieve vorm van de cursus opdat deze in 2017 in gebruik genomen kan worden.

De jaarlijks georganiseerde masterclass bipolaire stoornissen is al sinds 2007 een van de initiatieven van KenBiS met als doel de specialistische kennis en vaardigheden over het behandelen en verplegen van patiënten met een bipolaire stoornis te vergroten. Verder draagt de masterclass bij aan de bevordering van multidisciplinaire samenwerking, het opzetten van intervisie en het standaardiseren van de zorg. De vijfdaagse leergang werd ook in 2016 weer zeer positief geëvalueerd door de deelnemers.

De Nederlandse GGZ is volop in beweging. Op meerdere gebieden vindt een heroriëntatie plaats, zowel vakinhoudelijk als in de organisatie van de zorg. In dit dynamische krachtenveld houdt KenBiS vast aan haar belangrijkste doelstelling: het waarborgen een steeds betere zorg voor mensen met een bipolaire stemmingsstoornis.

Ralph Kupka
Hoogleraar Bipolaire Stoornissen VU Medisch Centrum
Voorzitter KenBiS

Onderzoek 'A combined group and individual functional remediation program for patients with bipolar I disorder' van Susan Zyto winnaar Willem Nolen Prijs voor Bipolaire Stoornissen 2016

Op 22 november is in Utrecht tijdens het 13^e najaarssymposium Bipolaire Stoornissen de Willem Nolenprijs voor Bipolaire Stoornissen uitgereikt aan drs. Susan Zyto, klinisch neuropsycholoog bij GGZ Noord-Holland-Noord. De prijs heeft de vorm van een bronzen beeldje gemaakt door Jennifer Hoes.

Tijdens haar opleiding tot klinisch neuropsycholoog werd drs. Susan Zyto geconfronteerd met de cognitieve functiestoornissen die mensen met een bipolaire stoornis kunnen hebben, ook als ze weer uit een ziekte-episode zijn. Het intrigeerde haar, ook omdat er vooralsnog weinig behandelingsmogelijkheden beschikbaar zijn. Zij ontwikkelde een geheel nieuwe behandelmodule, bestaande uit zes groepsessies met patiënten en hun partner, en zes individuele sessies. Doel van deze behandeling was om patiënten meer grip te laten krijgen op hun aandachtsconcentratie en geheugenproblemen, en om ook hun partners meer inzicht daarover te geven. De pilotstudie die zij opzette en uitvoerde leidde opvallend snel tot een mooie publicatie in het Journal of Affective Disorders. Het is een innovatief en veelbelovend behandelmodel dat het verdient om verder uitgewerkt te worden.

De jury prees haar initiatief om een geheel nieuwe behandeling te ontwikkelen op het gebied van cognitieve functiestoornissen bij mensen met een bipolaire stoornis, en deze meteen op voortvarende wijze te onderzoeken.

De jury hoopt ook dat deze Willem Nolen Prijs een aanmoediging zal vormen om op deze ingeslagen weg verder te gaan.

Tevens waren genomineerd voor de Willem Nolen Prijs 2016: Dr. Rocco Hoekstra, psychiater bij Antes in Rotterdam, vanwege zijn initiatief voor het in 2015 oprichten van de website 'Alles over Lithium' en Dr. Esther Mesman, GZ-psycholoog in het UMC-Utrecht, voor haar onderzoek 'At risk for bipolar disorder', waarop zij in 2015 in Groningen promoveerde.

De 'Willem Nolenprijs voor Bipolaire Stoornissen'

Willem Nolen is emeritus hoogleraar psychiatrie in het UMC Groningen. Een belangrijk deel van zijn loopbaan heeft hij gewijd aan de zorg voor patiënten met een bipolaire (manisch-depressieve) stoornis en aan wetenschappelijk onderzoek naar deze aandoening.

Bij zijn emeritaat in 2013 is, mede op initiatief van het (KenBiS), de 'Willem Nolenprijs' in het leven geroepen, een prijs die jaarlijks wordt uitgereikt. Projecten worden beoordeeld op hun bijdrage aan de verspreiding van kennis over deze aandoening, de verbetering van de zorg aan bipolaire patiënten en hun verwanten, en op de mate waarin zij stigmatisering tegengaan.

Zorgstandaard Bipolaire Stoornissen

Het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ is een samenwerkingsverband van de beroepsverenigingen van psychiaters (NVvP) en psychologen (NIP) en het Landelijk Platform GGZ (LPGGz).

In het Netwerk participeren daarnaast GGZ Nederland, Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en een groot aantal andere relevante beroepsorganisaties en stakeholders. Het Netwerk initieert de ontwikkeling van een groot aantal zorgstandaarden, zowel stoornisspecifiek als generiek.

Bipolaire stoornissen zijn ernstige psychische aandoeningen, waarbij depressieve, manische, hypomanische en gemengde episoden optreden, afgewisseld met symptoomvrije perioden. Deze aandoeningen ontstaan vaak in de adolescentie en jongvolwassenheid en kunnen een grote impact hebben op het dagelijkse functioneren en de kwaliteit van leven. De Multidisciplinaire Richtlijn Bipolaire stoornissen (maart 2015) bevat veel kennis en aanbevelingen over de gepaste behandeling, zorg en begeleiding.

Het verschil tussen een richtlijn en een zorgstandaard is dat een zorgstandaard meer is geschreven vanuit het perspectief van de patiënt. Daarom is er parallel aan de werkgroep ook een achterbanraadpleging onder VMDB-leden georganiseerd. De Richtlijn en Zorgstandaard zullen elkaar dus aanvullen. Vroege c.q. tijdige herkenning was niet een specifieke focus van de Multidisciplinaire Richtlijn. Daarom is bij de ontwikkeling van de Zorgstandaard over dit onderwerp aanvullende wetenschappelijke evidentie gezocht en zijn mede op basis van klinische inzichten aanbevelingen geformuleerd over risicogroepen en tijdige herkenning van een bipolaire stemmingsstoornis.

De Zorgstandaard Bipolaire Stoornissen is aangevraagd door KenBiS en NVvP. Het doel van dit project is om, voortbouwend op de recent ontwikkelde richtlijn, de kwaliteit en de doelmatigheid van de zorg voor mensen met een bipolaire stoornis te verbeteren. Daarnaast beoogt het project de toepassing te bevorderen van aanbevelingen voor herkenning, diagnostiek, behandeling en rehabilitatie voor verschillende stadia van bipolaire stoornissen. Het doel is ook om coherentie en afstemming binnen de zorg voor en behandeling bij bipolaire stoornissen te versterken. De ontwikkeling van de Zorgstandaard wordt uitgevoerd door een multidisciplinaire werkgroep in samenwerking met het Trimbos Instituut. De werkgroep bestaat uit psychiaters, psychologen, verpleegkundigen, en ervaringsdeskundigen vanuit de patiënten- en betrokkenen vereniging VMDB.

De concept Zorgstandaard was eind 2016 klaar voor de commentaarfase. Begin 2017 zal na de autorisatiefase publicatie volgen.

In de Klinisch-Wetenschappelijke Vergadering van KenBiS op 18 maart 2016 heeft Ralph Kupka, voorzitter van de werkgroep, uitgebreid aandacht besteed aan de stand van zaken rondom de Zorgstandaard. De zorgstandaard zal ook in 2017 onderwerp van gesprek blijven tijdens de vergadering van de deelnemersraad van KenBiS en tijdens de klinisch wetenschappelijke vergaderingen.

Meer informatie over zorgstandaarden, waaronder de zorgstandaard bipolaire stoornissen, is te vinden op de [website](#) van het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ.

Klinisch Wetenschappelijke Vergaderingen in 2016

Elk kwartaal is een van de deelnemende instellingen gastheer voor de vergaderingen van KenBiS. Op deze kwartaalbijeenkomsten wordt, naast de reguliere vergaderingen van onder andere het bestuur en de verschillende werkgroepen, de deelnemersraadvergadering gehouden. In deze vergadering worden ervaringen uitgewisseld tussen de verschillende deelnemende instellingen. Actuele kwesties rond behandeling, organisatie en beleid worden gesproken.

In de middag is er aansluitend de Klinisch-Wetenschappelijke Vergadering, geaccrediteerd door NVvP, V&VN en VSR. In 2016 vonden de goed bezochte en levendige bijeenkomsten plaats in Wolfheze (Pro Persona), Oegstgeest (Rivierduinen), Rotterdam (PsyQ) en Deventer (Dimence). Hieronder een overzicht van de sprekers en onderwerpen tijdens de Klinisch Wetenschappelijke Vergaderingen in 2016.

18 maart	<i>Hanneke de Wit</i>	De ondersteuningsbehoefte van partners van een zwangere vrouw met een bipolaire stoornis of een postpartum psychose in de voorgeschiedenis.
	<i>Silvio van den Heuvel</i>	Zelfmanagement en Dialoog: een pilotstudie naar de ervaringen met een online persoonlijk gezondheidsdossier voor bipolaire stoornissen.
	<i>Sebastiaan Baan</i>	Het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ: achtergrond en werkwijze.
	<i>Ralph Kupka</i>	Project Zorgstandaard Bipolaire Stoornissen en de relatie tot zorgstandaarden voor aanverwante stoornissen.
17 juni	<i>Annet Spijker</i>	Inventarisatie van chronotherapeutische interventies toegepast bij KenBiS deelnemers.
	<i>Sanne Verkooijen</i>	Bipolaire stoornis en slaap.
	<i>Max de Leeuw</i>	Neuro-imaging bij bipolaire stoornissen: een overzicht.
23 september	<i>Mariette Nederlof</i>	Onderzoek naar internationale monitoradviezen bij het voorschrijven van lithium.
	<i>Rocco Hoekstra</i>	Lithium, alleen verantwoord met zorgvuldige controle.
	<i>Muriël Hoen</i>	Expert bij experience track at the ISBD conference 2016.
	<i>Manja Koenders en Amati de Jong</i>	Psychologische factoren en interventies bij de bipolaire stoornis.
16 december	<i>Melissa Chrispijn</i>	Positieve psychologie interventies bij patiënten met een bipolaire stoornis in de euthyme fase.
	<i>Jacobine van Lanckeren</i>	Patiënten ervaringen met verpleegkundige zorg gedurende een manische episode: een fenomenologische studie.
	<i>Ralph Kupka</i>	Zorgstandaard Bipolaire Stoornissen: stand van zaken.
	<i>Willem Nolen</i>	'Had Vincent van Gogh nu wel of geen bipolaire stoornis?' Verslag van een consensus meeting.

De presentaties gegeven tijdens de klinisch wetenschappelijke vergaderingen van KenBiS zijn te vinden op <http://www.kenniscentrumbipolairestoornissen.nl/agenda/archief/>.

World Bipolair Day, een initiatief van de ISBD

Elk jaar op 30 maart, de geboortedag van Vincent van Gogh, is het World Bipolar Day. Vincent van Gogh werd postuum gediagnosticeerd als mogelijk een bipolaire stoornis te hebben gehad.

De boodschap van World Bipolar Day is om wereldwijd aandacht te vragen voor de bipolaire stoornis en stigma tegen te gaan. Door internationale samenwerking is het doel om wereldwijd informatie te geven over de bipolaire stoornis om zo meer begrip voor en kennis over de stoornis te creëren.

Meer informatie is te vinden op de [website](#) over World Bipolar Day van de International Society for Bipolar Disorders (ISBD). Het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen (KenBiS) is een van de chapters van de ISBD.

World Bipolair Day 2016

In Nederland werd in 2016 gekozen voor het thema 'Bipolaire Stoornis en Creativiteit'. Hiermee werd benadrukt dat het hebben van een psychiatrische aandoening, of de behandeling daarvan, het creatieve talent en het scheppend vermogen van mensen niet in de weg staat. Bovendien wordt de kwetsbaarheid voor bipolaire stemmingsstoornissen wel geassocieerd met een meer dan gemiddelde creativiteit.

Op verschillende plaatsen in het land, met name op de locaties van instellingen die aan KenBiS deelnemen, werd de invulling rond World Bipolar Day op eigen wijze vormgegeven.

Op een tentoonstelling tijdens World Bipolar Day 2016 werden werken tentoongesteld van kunstenaars in zorg bij de polikliniek van GGZinGeest in Hoofddorp. Op de foto een hoekje van deze tentoonstelling.

Congres ISBD in Amsterdam

Van 13 tot 16 juli 2016 werd in het hoofdgebouw van de Vrije Universiteit in Amsterdam het grootste jaarlijkse internationale congres over stemmingsstoornissen gehouden onder de titel 'Challenging Mood'.

Het jaarlijkse congres werd in 2016 voor het eerst gezamenlijk georganiseerd door de International Society for Bipolar Disorder (ISBD) en de International Society for Affective Disorder (ISAD), en draaide dan ook helemaal om zowel bipolaire als depressieve stemmingsstoornissen.

Er was een record aantal van 1132 bezoekers uit alle delen van de wereld. Onder hen ook 50 ervaringsdeskundigen die zich hadden ingeschreven voor de 'Expert by Experience' track. Deze reeks van symposia, die door het hele programma heen liep, was speciaal georganiseerd voor en door zowel professionals als ervaringsdeskundigen. Hiermee was in 2015 begonnen op het ISBD congres in Toronto en was daar zeer succesvol gebleken. Vanuit Nederland nam er een groep van 20 ervaringsdeskundigen hieraan deel. Vier van hen werden hiervoor volledig gesubsidieerd door KenBiS en het Nederlands kenniscentrum voor Angst en Depressie (NedKAD). Er is op deze congressen altijd een levendige interactie tussen alle deelnemers, omdat velen elkaar kennen en het altijd een groot plezier is om bevriende collega's uit de hele wereld weer te zien. De aanwezigheid van zoveel enthousiaste ervaringsdeskundigen gaf daaraan een extra impuls, zowel tijdens de symposia als tijdens de informele momenten tussendoor.

In het openingsprogramma werd aandacht besteed aan de psychiatrische problematiek van Vincent van Gogh, waarover (bij toeval!) in het van Gogh museum in deze periode een tentoonstelling werd gehouden. Ook was er een lezing van veteraan Prof. Jules Angst uit Zurich, inmiddels ver in de 80, die daarin de vraag stelde of het achteraf gezien verstandig van hem was geweest om in 1966 de bipolaire en de unipolaire stemmingsstoornissen van elkaar te onderscheiden, gegeven de vele naadloze overgangen die hij vervolgens zelf heeft gevonden in zijn langdurige cohortstudies. Het antwoord was: ja, toch wel, maar dan met inbegrip van de nauwkeurige beschrijvingen van deze overgangsgebieden.

AMSTERDAM 2016

18th Annual Conference of the ISBD: Challenging Mood

ISBD’s 2016 meeting saw the highest attendance in the history of our conference. The 2016 meeting was held 13-17 July in Amsterdam along with the International Society for Affective Disorders, KenBiS (the Dutch Chapter of ISBD), the Association for Manic Depressives and Relatives (VMDB) and Fonds Psychische Gezondheid. The collaboration among Societies yielded a meeting that expanded the breadth of the topics to cover unipolar major depression. The Societies for nutritional psychiatry and light therapies also contributed pre-conference symposia. The Experts by Experience track and advocacy day coordinated with KenBiS also brought significant contributions from the patient advocacy community. The conference also featured the second meeting of the ISBD Women’s Initiative to develop, support, and enhance the opportunities available to women in the Society, as well as the presentation of the Society’s Awards, which help junior colleagues attend the meeting and recognize senior leaders.

2016 MEETING AT A GLANCE

- 1,132 Delegates
- 52 Countries
- 123 Speakers
- 479 Abstracts
- 102 Symposia Submissions

lar major depression. The Societies for nutritional psychiatry and light therapies also contributed pre-conference symposia. The Experts by Experience track and advocacy day coordinated with KenBiS also brought significant contributions from the patient advocacy community. The conference also featured the second meeting of the ISBD Women’s Initiative to develop, support, and enhance the opportunities available to women in the Society, as well as the presentation of the Society’s Awards, which help junior colleagues attend the meeting and recognize senior leaders.

LEADERSHIP

ISBD Awards and Women’s Initiative: Expanding Opportunities; Boosting Careers

GLOBAL IMPACT

ISBD Chapters & World Bipolar Day

ISBD welcomed two new chapters in Iran and Guatemala this year, bringing the total number of ISBD chapters to 24. A total of 13 ISBD chapters held events in support of World Bipolar Day (WBD) in 2016, and we congratulate the leaders in Argentina, Australia, Austria, Chile, Denmark, France, India, Iran, Italy, Korea, Mexico, the Netherlands, and Turkey for their participation.

Fragment uit het Jaarverslag 2016 van de International Society for Bipolar Disorders

De symposia bestreken zowel klinische als basale onderwerpen, met dagelijks meerdere plenaire lezingen. Op zaterdag was er parallel aan de wetenschappelijke lezingen een speciaal programma voor niet-professionals, met name patiënten en betrokkenen, de 'advocacy day'. Dit onderdeel was georganiseerd door KenBiS en NedKAD. Boeiende lezingen van Steven Groothuis, Claudi Bockting, Gin Mahli, Brenda Penninx, Manon Hillegers, Silvio van den Heuvel, Elisabeth ter Kulve en Peter Oostelbos trokken deze dag een groot publiek.

Vanuit Nederland werd met name door Willem Nolen (gewezen voorzitter van ISBD) en Ralph Kupka een belangrijke bijdrage geleverd aan de voorbereidingen voor dit congres. KenBiS kan, als 'chapter' van de ISBD terugkijken op een zeer geslaagd congres. Zie ook het fragment uit het ISBD jaarverslag.

Verslag deelname ISBD Congres Amsterdam 2016

Een bijdrage van Mariëlle van Beckhoven, ervaringsdeskundige

Het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen (KenBiS) en het Nederlands Kenniscentrum Angst en Depressie (NedKAD) gaven in 2016 twee Nederlandse ervaringsdeskundigen met een bipolaire stoornis en twee ervaringsdeskundigen met een depressieve stoornis de gelegenheid deel te nemen aan de Expert by Experience Track tijdens het ISBD congres in Amsterdam.

Ik heb op kosten van KenBiS deelgenomen aan het Congres Challenging Mood in Amsterdam. Er was een speciale *Expert by Experience track* georganiseerd, maar mijn belangstelling ging vooral ook uit naar de symposia over Basic Science. Ik wilde graag mijn aandoening stap-voor-stap onderzoeken: van etiologie, via pathofysiologie naar symptomen. En met die wens in gedachte had ik vooraf een gevarieerd programma opgesteld.

Verrassend vaak kwam ik de term neuroinflammatie tegen. Niet alleen bij de symposia over Basic Science, maar ook bij het symposium over Nutritional Psychiatry, waar ik heen ging op zoek naar input voor mijn zelfmanagement. Neuroinflammatie kan worden veroorzaakt door een afwijking in het mitochondrial DNA. Neuroinflammatie is gemeten in de rechter hippocampus bij mensen met een bipolaire stoornis, die op dat moment stabiel waren. Slechte eetgewoonten kunnen neuroinflammatie tot gevolg hebben, maar andersom kan het ook gebeuren dat het gebruik van gepersonaliseerde visolie neuroinflammatie vermindert. Dat vond ik een hele interessante constatering. Ik heb dan ook het recept van de visolie opgevraagd bij de onderzoekster.

Bij de middag over psychologie en cognitie werd ik vooral geraakt door de term rumineren, het herhaaldelijk langdurig denken over (of herkauwen van) je gevoelens en problemen. Ik kan dat heel goed. Helaas blijkt deze eigenschap een goede voorspeller te zijn voor een terugval naar een depressie. De eerste drie dagen van het congres ben ik erg gevoelige onderwerpen zoals childbirth, suicide en offspring bewust uit de weg gegaan om het risico op ontremming te vermijden. De *Advocacy Day* bezocht ik samen met mijn man. Zo voelde ik me veilig genoeg om de presentatie van Manon Hillegers over haar onderzoek naar de ontwikkeling van kinderen van een ouder met een bipolaire of psychotische stoornis bij te wonen.

Deelname aan het congres heeft mijn kennis over mijn aandoening vergroot en daarnaast zie ik nieuwe richtingen voor zelfmanagement.

Masterclass Bipolaire Stoornissen 2016

De behandeling van en zorg voor patiënten met een bipolaire stoornis is specialistenwerk. Verpleegkundigen en ervaringsdeskundigen worden hier steeds meer bij betrokken, een tendens die KenBiS van harte toejuicht. Het KenBiS heeft daarom het initiatief genomen tot een masterclass bipolaire stoornissen. Sinds 2007 vindt de masterclass jaarlijks plaats.

In 2016 namen 23 professionals deel aan de masterclass bipolaire stoornissen. De groep bestaande uit 16 verpleegkundigen, 2 GZ-psychologen en 4 verpleegkundig specialisten GGZ volgden samen het programma van de masterclass.

Deelnemende instellingen aan KenBiS kunnen hun werknemers tegen een gereduceerd tarief laten deelnemen aan de masterclass. Ook in 2016 werd hier weer veelvuldig gebruik van gemaakt. Van de in totaal 23 deelnemers aan de masterclass waren 17 professionals werkzaam bij een instelling aangesloten bij KenBiS aanwezig.

De scholing werd wederom positief beoordeeld door de deelnemers. De werkgroep masterclass van KenBiS zal met de ervaringen uit voorgaande jaren ook in 2017 wederom de masterclass organiseren!

Namens de werkgroep masterclass een bijzonder woord van dank aan de docenten die ook in 2016 hun medewerking verleenden aan het programma van de masterclass. Zonder de inzet en het enthousiasme van de docenten, veelal werkzaam bij een bij KenBiS aangesloten instelling, zou de masterclass niet georganiseerd kunnen worden!

Algemene informatie over de masterclass

De masterclass heeft meerdere doelen:

- het vergroten van specialistische kennis en kunde over het behandelen en verplegen van patiënten met een bipolaire stoornis;
- het bevorderen van multidisciplinaire samenwerking;
- het opzetten van intervisie;
- het standaardiseren van verpleegkundige zorg.

De masterclass is bedoeld voor verpleegkundigen (HBO-niveau) en ervaringsdeskundigen die zich willen specialiseren in de zorg voor patiënten met een bipolaire stoornis en hun naastbetrokkenen. Ook GZ-psychologen kunnen deelnemen aan de masterclass.

Deelnemers KenBiS in 2016

Ook in 2016 breidde KenBiS verder uit in de richting van een landelijke dekking, wat voor onze belangrijkste doelstelling: het bevorderen van kwalitatief goede patiëntenzorg voor mensen met een bipolaire stoornis, van groot belang is.

De instellingen die KenBiS in 2016 met menskracht, financieel en/of organisatorisch ondersteunen waren, in alfabetische volgorde:

- Academisch Ziekenhuis Maastricht, afdeling Psychiatrie
- Altrecht
- Antes Delta Psychiatrisch Centrum
- Dimence
- GGNet
- GGZ Breburg
- GGZ Eindhoven en De Kempen
- GGZ Friesland
- GGZ inGeest / VU Medisch Centrum, afdeling Psychiatrie
- GGZ Noord-Holland Noord
- GGZ Rivierduinen
- Mediant
- Pro Persona
- PsyQ
- Reinier van Arkel Groep
- PAAZ Sint Antonius Ziekenhuis Sneek
- Trimbos Instituut
- UMC Groningen, Universitair Centrum Psychiatrie
- UMC Utrecht, afdeling Psychiatrie
- Vereniging voor Manisch-Depressieven en Betrokkenen

Een woord van dank aan onze deelnemers en donateurs

Wij bedanken alle deelnemende instellingen dat zij KenBiS financieel en met de kostbare tijd van hun professionals ondersteunen, en ons helpen om onze doelstellingen waar te maken. KenBiS bedankt ook haar donateurs voor hun belangstelling voor en hun bijdrage aan het KenBiS. Geïnspireerde en gemotiveerde professionals (psychiaters, verpleegkundigen, psychologen, managers en ervaringsdeskundigen) zijn de onmisbare schakel tussen de individuele patiënt met een bipolaire stoornis en ons landelijke netwerk dat beoogt om de kwaliteit van zorg voor deze patiënt steeds verder te verbeteren.

Professionalisering financiële administratie KenBiS

Met het vertrek van Bart Prins als penningmeester van KenBiS in 2016 heeft het bestuur zich beraden op de invulling van de functie van penningmeester. Bart Prins heeft met veel inspanning en enthousiasme zijn rol als penningmeester binnen het bestuur van KenBiS vormgegeven. Bart heeft gedegen werk verricht en daar wil het bestuur ook in dit jaarverslag bijzondere waardering voor uitspreken. Naast zijn functie als penningmeester was Bart Prins als naastbetrokkene onderdeel van het KenBiS-bestuur.

Opnieuw een penningmeester te vinden vanuit het naastbetrokkenenperspectief bleek niet haalbaar. Mede daarom heeft het bestuur van KenBiS eind 2016 in samenspraak met de Raad van Toezicht besloten de financiële administratie uit te besteden aan MKB Assist in Houten. Door deze administratie hier onder te brengen heeft KenBiS uitvoering gegeven aan de wens de financiële administratie verder te professionaliseren.

Ronald Vonk, psychiater bij Reinier van Arkel in 's Hertogenbosch, is per 1 oktober 2016 aangetreden als penningmeester van KenBiS. Hij zal de overkoepelende financiële zaken als de jaarrekening en begroting in samenspraak met het bestuur en de Raad van Toezicht voorbereiden, uitwerken en toelichten.

Stichting KenBiS heeft een ANBI-status en wordt gesubsidieerd door de deelnemende GGZ-instellingen met een vaste jaarlijkse bijdrage. Daarnaast zijn er de inkomsten van de individuele donateurs en van de Masterclass. Het bestuur heeft besloten geen donaties van (farmaceutische) bedrijven te accepteren om de onafhankelijkheid van KenBiS te waarborgen. Een belangrijk deel van de inkomsten wordt gebruikt om het bureau te financieren; de bureaumedewerkers zijn immers essentieel voor het goed functioneren van het KenBiS. Bestuur en Raad van Toezicht zijn onbezoldigd. Voor details wordt verwezen naar de jaarrekening 2016.

Organisatie van KenBiS

Samenstelling van het bestuur in 2016

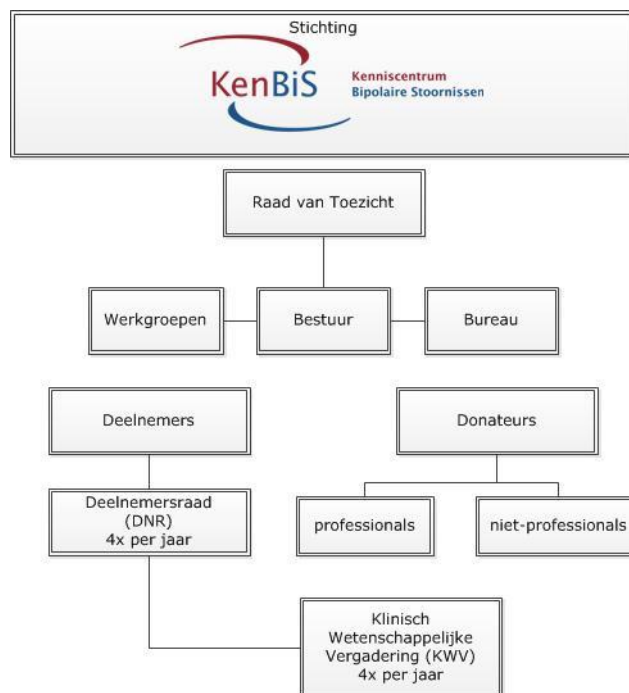
Prof. dr. R.W. (Ralph) Kupka, psychiater, hoogleraar bipolaire stoornissen VUmc, voorzitter
Mw. drs. A.W.M.M. (Anja) Stevens, psychiater, secretaris
Dhr. A. (Bart) Prins, betrokkene, penningmeester (tot 01-10-2016)
Dr. R. (Ronald) Vonk, psychiater, penningmeester (vanaf 01-10-2016)
Mw. I. (Irma) Otto, ervaringsdeskundige, lid
Prof. dr. P.J.J. (Peter) Goossens, verpleegkundig specialist, lid (tot 31-12-2016)
Mw. dr. R. (Rixt) Riemersma, psychiater, lid

Samenstelling Raad van Toezicht in 2016

Dhr. F.R. (Frits) Loomeijer, bestuurder, voorzitter
Prof. dr. W.A. (Willem) Nolen, em. hoogleraar emotionele stoornissen RUG, psychiater, lid
Dr. P.F.J. (Raphael) Schulte, psychiater, lid (tot 08-11-2016)
Dhr. H.M. (Hans Maarten) Bolle, lid
Mw. A. (Antoinette) Laan, lid

Samenstelling van het bureau in 2016

Mw. P. (Paula) Rinkema, manager
Mw. T.J. (Tanja) Dijk, management assistent
Dhr. M. (Matthijs) Abeelen, webmaster
Dhr. B. (Bert) Hansma, communicatiemedewerker

KenBiS, juni 2017